

Hodnocení vedoucího diplomové práce – teoretická část

Jméno a příjmení studenta	Gabriel Zajtko		
Studijní program	Teorie a praxe audiovizuální tvorby		
Obor/ateliér	Režie a scenáristika/ateliér Audiovizuální tvorba		
Forma studia	prezenční	Akad. rok	2018/2019
Název práce	Filmový styl režiséra Steva McQueena		
Vedoucí práce	Mgr. MgA. Jan Gogola ml.		

Gabrielu Zajtkovi se v teoretické diplomové práci nazvané Režijní styl Steva McQueena zdařila rámcová a přitom konkrétní analýza a to i díky volbě tématu s jasným profilovým vymezením. Trhlinou tohoto rozhodnutí je ovšem nedostatečné zdůvodnění absence Zajtkovy reflexe zatím posledního McQueenova filmu. Nicméně můj pozitivní vjem z textu převažuje a to z důvodu zmíněného souběhu obsáhlosti a věcnosti autorova psaní. Zajtko promýšlí téměř celou McQueenovu tvorbu a to prostřednictvím teoretických východisek Bordwella a Thompsonové, které následně v subtilní argumentaci aplikuje, jakkoliv v souvislosti s krátkometrážní tvorbou McQueena užívá neoformalistické kategorie povýtce implicitně. Zajtkovi se daří přesahovat popisné převyprávění děje, průběžně myslí, do filmů vstupuje a zevnitř je promýšlí. A dochází tak k přesvědčivým interpretacím, které vycházejí z přehrášle příkladů v podobě odkazů k jednotlivým záběrům, sekvencím, strukturálním souvislostem. McQueenovu filmografii tak můžeme vnímat v jejím vývoji od experimentálních počátků až po etapu, kdy se filmař stává jednou z autorit soudobé kinematografie již v širším a nikoliv jen avantgardním slova smyslu. Při sledování této kontinuity se ovšem Zajtko dopouští jisté nedůslednosti a sice v až automatickém charakterizování McQueena jako hledače a to i v souvislosti s jeho celovečerními filmy. Problém netkví v tom, že by Zajtko u pozdějších McQueenových filmů neaplikoval uvedenou analytičnost, nýbrž v tom, jak i tato díla pojímá bez pochybností jako nekonvenční. Zajtko jakoby tady nevnímal rozdíl mezi živelností staršího a krátkého McQueenova filmu natočeného kamerami umístěnými na valících se sudech a mezi filmy natočenými kamerami v pevně sevřených rukách narace s poměrně očekávatelným vyzněním. Text by mohl získat ještě další rozměr, jestliže by se Zajtko odhodlal prověřit, jestli McQueen na étos uměleckého výzkumníka postupem času do jisté míry nerezignoval a jestli nejsou jeho dlouhometrážní snímky, jakkoliv v jistých aspektech formálně vychýlenými, verzemi dlouhodobé tendence podobně traktovaných příběhů o existenciálním odcizení, politickém násilí a rasismu. McQueenovi nelze upřít schopnost natočit sugestivní snímek o podstatném tématu, ale k proměně filmového myšlení či pokusu o ni zde nedochází. Sedmnáct minut trvající rozhovor v jednom záběru není obvyklý jev, ale nemusíme přitom zapomínat na řadu filmů natočených v jednom záběru či třeba na to, jak Hitchcock o více než půlstoletí dříve natočil jednozáběrový Provoz, jakkoliv toho dosáhl tím, že střihy zneviditelnil důmyslným záběrováním. Nepřesvědčivým se rovněž jeví Zajtkovo vnímání politických preferencí McQueena, kterého chápe jako ideologicky neutrálního navzdory tomu, že z hlediska autorské perspektivy je McQueenova ideová pozice evidentní. Navzdory uvedeným výhradám však hodnotím danou diplomovou práci příznivě, protože se

jedná o zevrubnou a většinou odůvodněnou analýzu, ze které je patrné, že se Zajtko umí kinematografii otevřít a zároveň svoji zkušenost s ní promyslet a zformulovat.

Otázky k obhajobě (výhrady, připomínky, náměty, atd):

Byla tvorba Stevea McQueena inspirací pro váš absolventský film? Proč ano či nikoliv?
Je podle vás McQueen skutečně inovátorem filmového jazyka a jakým příkladem byste tento názor případně odůvodnil?
Co si myslíte o tvrzení, že McQueen se ve svých celovečerních filmech nepochybně vyhýbá realistické popisnosti většinové kinematografie, ale zároveň ve vztahu ke svým tématům nedosahuje proměny očekávatelného vyznění?

Návrh klasifikaceB.....

V(e)Zlíně..... dne28. 5. 2019.....

.....
podpis vedoucího práce